

ኢዳፓ ለተባሉት የአቢይ ምስላኔዎች የተሰነዘረ አስተያየት

ከአራዲያ ነጋሽ

በወረራ ላይ በተጠመደው አቢይ መንግስት፣ በምስላኔነት ለተሾሙት አማሮች ፣ ጥብቅ ማሰጠን ቀቅያ

የእንደ እምቦቅላ ያዩትን፣ ይጨበጡትን፣ የረገጡትን፣ ሁሉ የኔ የሚል አባዜ የተጠናወታቸው የአሮሞ ሽማግሌዎችና ምሁሮቻቸው፣ ህግ መጣስ፣ ታሪክን መካድና ስአራት አልበኘት፣ አይነተኛ ባህርያቸው ለመሆኑ፣ ያለፈው አንድ አመት ምስክር ነው። የአቢይና የለማ የወረራ እቅድ ወጥነው የሚዋትቱት፣ ገጠሬን አሮሞ እያግተለተሉ አዲስ አበባን በማጥለቅለቅ፣ ቁጥራቸውን ለማግዘፍ የፈለጉት፣ እንፈጥራለን ለሚሉት አሮምያቸው፣ መዲና ሊያደርጓት ስለሚሹ ነው።

ሃሰት መንዛትም ሆነ የዛሬ 29 አመት፣ ከ 600 በላይ ገደብ አማሮችን ወለጋ ውስጥ፣ ባንድ አዳራሽ ሰብስቦ ማቃጠልን የመሰለ ሃጢአትን ፈጽመው፣ ‘ማረኝ ኢየሱስ’ ለሚሉ የአሮሞ ልሂቃን ፣ ምን ይሳናቸዋል? እንደ እምነታቸው ፣ ሰውን ያህል ፍጡር ገድለው ፣ ስርየት ባገኙበት ቅጽበት፣ እንደገና ደም ማፍሰስም አይቸገሩም። ማንነታቸውን አውቆ እንኳን ወንጀላቸውን ምሮ ያመናቸውን ህዝብ፣ በተለይ አማራውን፣ አታለውታል። ህሊና ስላልፈጠረባቸው፣ ከባህርያቸው በላይ አይውሉም።

አሻንጉሊቱ የአማራው ድርጅት ባአዴን/አዴፓ፣ በመሸከርመም፣ ስልጣን አሳልፎ የሰጠው ፣ ለነኚህ በዳግም ሞጋሳቸው፣ ኢትዮጵያውያንን፣ አሮሞኛን በግድ ግተው፣ አገልጋይ ለማድረግ፣ ለሚታትሩት ደፋሮች ነው። ባለፉት 400 አመታት ፣ ከ 20 በላይ የተለያዩ ቋንቋ ተናጋሪ ነባር ኢትዮጵያውያን ደብዛቸው የጠፋው፣ በወራሪ አሮሞዎች ተፈጅተውና፣ በሞጋሳ፣ የአሮሞ ማንነት ተጭኖባቸው ነበር። ዛሬ፣ የአሮሞ ልሂቃን፣ ቅድም አያቶቻቸው በወረራት አገር የሚኖረውን ነባር ኢትዮጵያዊ ሁሉ፣ አሮምኛ ካልተናገረ፣ የሚባረር መሆኑን ደፍረው አስጠንቅቀውታል።

በወያኔ የቤት-ውልዶች ለ28 አመታት የቆሰለው አማራ፣ ከዐጥናፍ እስከ አጥናፍ፣ ዐሻፈረኝ ብሏል

የወያኔና የመናጆው አነግ ጣምራ መንግስት፣ ኢትዮጵያን በወረራ መልክ ሲይዝ፣ አማራን በጠላትነት ፈርጆ ነበር። እኩይ አላማውን ለማስፍጸምም፣ በአዴን ብሎ፣ ታማኝ የቤት-ውልዶቹን ማሰማራቱ ይታወሳል። ለዚህም ነበር የጠላት መንግስት፣ በየቦታው የተዘራውን አማራ፣ በነፍጠኝነትና በትምክተኝነት እየፈረጀ፣ ሲፈጅና ሲያስፈጅ፣ ምስላኔዎቹ ያረገዱት። በፈጠራ ታሪክ በሚወገዙት፣ በዐጼ ምንሊክ የፈጠራ ሃጢአት ሳቢያ፣ ከአምስት ትውልድ በላይ በኖሩበት አገራቸው፣ መጤ በመባል፣ ያልታጠቁና ያልጠረጠሩ አማሮች በግፍ ሲጨፈጨፉ፣ ባአዴን ሊታደግ ቀርቶ፣ ጃስ እያለ ነበር የቆየው።

እነኚህ ባንዶችን የሚያገለግሉ አማሮች፣ በክልሉም ወስጥ ሆነ ፣ በቀሪው ኢትዮጵያ፣ ዳር ድንበር ሊያስከበር፣ በኖኘው አማራ ህዝብ ዝርዮች፣ የተጋረጠበትን የጥፋት ዘመቻ፣ አልታደጉትም። እንደ አህያ ባል ፣ ከቀን ጅብ አላስጣሉትም። ለኩሩው አማራ፣ ጠላት

በመረጠላቸው ምንደኞች፣ መመራቱ ራሱ፣ የቁም ሞት ነው። ከሃዲና ወራሪዎች ያቋቋሙት በአዴን ምን እንደሆነ አበክረን አይተናል።

በአዴን የተባለው ቡድን ፣ ሎሌነትን መርጦ፣ አቢይ የሚመራውንና ለዳግም ወረራ ያቆበቅበውን የአሮሞ መንግስት ለስልጣን አበቃ። በዚህም ተጎጂ አማራ ብቻ ሳይሆን ድፍን ኢትዮጵያውያን ናቸው። የጌዶው፣ የኮሚሴው፣ የምንጃሩ ፣ ፍጅትና ያስገመገመው ሃረርን፣ ድሬደዋን ፣ የጉራጌን የመወረር ቀረርቶ ፣አሮሞው አነግ ፣ሊወሰድ ያሰበው እርምጃ ምልክት ናቸው። ' ሊገድል የመጣ ምንትሴ፣ 'አባባ' ቢሉት አይመለስም' እንዲሉ። የልብልብ የተሰማው የአቢይ አሮሞ መንግስት፣ ከዚህ የባሰ ፣ጥፋት ከመፈጸም የመታቀብ አቅም የልውም። የባህርዳሩም ፍጅት ሆነ፣ የሁለት የወያኔ የጦር አበጋዞች ግድያ፣ አመላካች ነው።

1) ቀደም ብሎ አማራን እንዲያግዱለት፣ ወያኔ የመለመላቸው የቤት-ውልዶች፣ እጅግ የበታችነት አባዜ የተጠናወታቸው፣ አማራ-ጥል፣ አማራ ያለመሆናቸው ይቆጠቁጣቸው የነበሩ ፣ እነበረከት፣ ተፈራ ዋልዋ ፣ ማንትስ ዮሴፍ ፣ ታደሰ ማንትስ ውዘተ ነበሩ። እንኝህ ውዳቂዎች፣ አማራን ከልዕልናውን ለማላቀቅ የተመደቡ ነበሩ። እነርሱም በፊናቸው፣ የሚያዙቸውን ልክስክስ አማሮች መለመሉ። መናኛ ባይሆኑም ኖሮ፣ የነበላይ ዘለቀ፣የነ አባባ አረጋይ፣ የነቴዎድሮስ፣ የነሚካኦል ልጆች፣ ለጠላት አያድሩም። አማራ አርበኛ እንጂ ባንዳ አልነበረምና።

2) ለአብነት ፣ በሁለተኛው የጣልያን ወረራ ዱር ቤቴ ካሉት አርበኞቻችን፣ ከመቶው 95 በላይ አማራው ነበር። ባምስቱ አመት ካለቁትም አንድ ሚሊዎን በላይ ኢትዮጵያውያን ፣ ከ አስር እጅ ፣ዘጠኙ እጅ አማራ እንደነበር ፣ የጠላት ድርሳንት ሳይቀር መስክረዋል። ይህን የሚያውቅ አማራ ፣ መሸጦ ካልሆነ፣ ለባንዳው ዝርያ፣ ለወያኔ ባላደረ። አዲስ አበባንም፣ የወራሪ አሮሞ መፈንጫ አያደርግም ነበር ያባቱ ልጅ ቢሆን ኖሮ። አዲስ አበባ ካነሳን፣ ታሪክም አይቀሬ ነው።

በግራዚያኒ ላይ አራዳ ላይ ቦንብ እንደተወረወረ ፣ በበቀል እርምጃ፣ ሶስት ቀናትና ሌሊት በጥይትና አካፋ 34 ሽህ የአዲስ አባ ነዋሪዎች ተጨፈጨፉ። ዛሬ ከመቶው የአዲስ አበባ ነዋሪ፣ 65 ብቻ አማራ ቢሆንም፣ ያኔ ፣ 95 እንደነበር ይታወቃል። በጠላት የተፈጀውም፣ ይኸው የቆረቆራት አማራው ነበር።

የበአዴን መሸጦዎች፣ አማራው ከቆረቆራትና፣ ከተፈጀባት፣ አጽመርስቱና እምብርቱ ከሆነችው አዲስ አበባ፣ ተሸቀንጥረው፣ ባህር ዳር ሲወረወሩ፣ አልተነፈሱም።

3) እንኝህ የአማራ-ጠል አገልጋዮቹ፣ ከ 18 ሚሊዎን በላይ የሆነን በድፍን ኢትዮጵያ ተዘርቶ፣ለፍጅትና ስደት የተዳረገን አማራ፣ ሊታደግ ቀርቶ፣ እንዲያውም በነፍጠኝነትና በትምክተኝነት የሚፈርጁ መሆናቸው ፣ ሌላው ይቅር የማያሰኝ ክህደት ነው።

4) ወያኔ ፣ የኢትዮጵያ እንብርት የነበረችውን ሸዋን እጅግ እንደሚጠላና እንደሚፈራ ሁሉ፣ አገልጋዩ በአዴንም ሸዋንና ፣ ከሌላው ኢትዮጵያ የወጣን አማራ አግሎሎታል።

5) ምስለኔዎቹ ፣ በየወያኔ ህገ-መንግስት መሰረት፣ አገር አልባ የሆነውን አማራ፣ በአይነ-ቁራኛ እንዲያዩለት፣ የተሰየሙ ለመሆናቸው አያጠራጥርም። ስለሆነም፣ የብዙዎችን ኢትዮጵያውያን ቁንቁዎች አቀላጥፎ የሚናገርና ባህሎቹንም የሚያውቀው የአማራ፣ ውክልና ተነፍጎታል። ለወገኖቹ የሚበጅ ፣ የባላንጦቹን ማናነትና ስነልቦና እንጂን እንዳያጋራ ፣ ተደርጓል።

6) የወያኔ/አነግ ጣምራ መንግስት፣ አማራውን ለማቁሰል፣ የኢትዮጵያ ሰንደቅ አላማ ሳይሆን፣ ደሙን የሚያፈላ ፣ ደማቅ ጨርቅ፣ በየቦታው እንዲውለበለብበት አድርጓል።

7) ወያኔን ከስልጣን ገፍትሮ በመጣል ሚና የነበረው የአማራው ባአዴን፣ የአማራውን ውክልና በመሸሸ፣ የአማራን መብትና ስልጣን ለአሮሞ ያስረከበ ከሃዲ ነው። አዲስ አበባን እንዳለ ለአሮሞዎች ያሳለፈ ነው።

ያማራውን ታሪካዊ መሬቶች፣ ወልቃይት ጸገዴን፣ ራያና አለማጣን፣ ደራን፣ ጉምዝን ወዘተ፣ በጠረራ ጸሃይ በወራሪዎች ሲቀማ ፣ ለሱዳን ሲለገስ፣ እንክዋን ሊፋለም፣ አሻፈረኝ አላለም። ስለዚህ ፣ ከጠላት አላበረም አያሰኝም። ከማንም በላይ ፣ ኢትዮጵያን የህል ስብልም በማምረትም ሆነ ፣ በግብር ከፋያው አቻ የሌልውም የማራ ክልል፣ በማንኛውም ዘርፍ፣ የወረዳ ሲወርድ፣ በአዴን አንዳች ነገር አላደረገም ።

ዋና ዋና ይሆኑትን የመንግስት ቦታዎች፣ በአሮሞዎች አስረክቧል ‘ እኛ ለስልጣን ‘አንጓጓም’ በሚል የሙታን መርሕ ። ለአሮሞ መንሰራፋትና በድፍን ኢትዮጵያውያ ከጌዶ፣ እስከ ጋምበላ፣ምንጃር፣ ከሚሴ፣ ሰሜን ወሎ፣ እንዲሁም በሃረር፣ ድሬደዋ፣ ጉራጌ ህዝብ ላንገብበው ሰቆቃ፣ ተጠያቂው የአማራው በአዴን ነው።

65 ከመቶ በላይ የሆነውን የአዲስ አበባን አማራ ህዝብም ሆነ ሌሎች 20 በመቶ ያዲስ አበባን ነዋሪዎች ፣ ለወራሪ የአሮሞ ቡድን አሳልፎ ስለ ሰጠ ነው፣ አንድ ጎበዝና ለህልናው ያደረገው እስክንድር ነጋና ባልደረቦች ያዲስ አበባ ተወላጆች ፣ ይህን ወረራ ለመቋቋም አደባባይ የወጡት።

8) ዛሬ ኢዳፓ በመባል፣ የሚታወቀው አመራር፣ በሎሌው ብአዴን የቆሰለውን የአማራ ቁስል፣ እንዲጠግግ ለማድረግ የሚችሉት፣ ባገራቸው አዛዥና ናዛዥ ሲሆኑ ብቻ ነው። ስለሆነም፣ ግዜውን የሚዋጅ፣ በወጉ ዐማራን የሚመጥን አመራር ለመሆን የሚበቃው በትንሹ፣ የሚከተሉትን ሳይውል ሳያድር ሲያደርግ ብቻ ነው።

- 1) በአማራ-ጠል ቡድን የሚመራው የአቢይ መንግስት እጅ አለበት የሚባለው፣ የባለስልጣናት ፍጅት፣ በገለልተኛ አካል እንዲጣራ ማድረግ፣
- 2) ፍጅቱን በማሳብብ ፣ በድፍን ኢትዮጵያ ከ 500 በላይ የነቁ፣ በሳልና ቆራጥ አማሮች በግፍ፣ ታስረዋል። እነኚህን በግፍ የታሰሩ አማሮች ማስፈታት፣ ሊያድር የማይገባው የኢዳፓ ዕዳ ነው። ለዚህም የዋልጌውን የአብይን መንግስት፣ ይቅርታና ካሳ እንዲከፍል ማስገደድ።
- 3) በመዋቅሩ ተዋረድ፣ ከታች እስከላይ ፣ የጠላት ወያኔ አገልጋይ የነበሩ ሁሉ፣ በቆራጥ አማሮች መተካት ።
- 4) ዛሬ አሮሞ ብቻ ወረራ በሚምስል መልክ፣ የሚኖኝበትን የመንግስት በትረ ስልጣንና የአዲስ አበባን አስተዳደር፣ አማራው በፍጥነት መረከብ ወይንም መጋራት አለበት።

5) የአማራው ጽፈት ቤት አዲስ አበባ መመስረት ስላለብት ወደ መሃል ሸዋ መትመም አለባቸው። አዲስ አበባ፣ ከሸህ አምስት መቶ አመት በፊት ፣ አማሮችና ሌሎች ነባር ኢትዮጵያውያን ያነጹዋቸው ውቅር የድንጋይ ቤተ-ክርስቲያናት ያሉባት፣ ከተማ ናት ። እንዲሁም፣ የዛሬ 600 አመታትም በሸዋው ንጉስ በአጼ የዳዊት ከተማነት፣ ትታወቅ የነበረችና፣ በግራኝ ዘመን እስከወደመችበት ድረስ፣ በረራ ትባል የነበረች በአለም ያኔም ትታወቅ የነበረች ከተማ ናት። አሮሞዎች የወረራት ባልፉት 200 ነው።

6) የወያኔና አነግ ጣምራ መንግስት፣ ኢትዮጵያን በእግሯ ያቆማትን አማራን ባላንጣ ያደረገውን፣ ህገ-መንግስት አይገዛኝም ማለት አለበት።

7) ከባህርዳሩ ፍጅት በሁዋላ አማራን እንዲመራ የተሰየምው ተመስገን የተባለው፣ የአነግ አቢይ አህመድ ምንዘር የነበረ ነው። ይህን ቁመና ይዞ አማራውን ለመምራት መዳዳቱ፣ ገድሎ መቆንጠት ነውና አይሞክረው። አብይ፣ አማራን ያገለለውን ህገ-መንግስት፣ አይቀየርም ያለ፣ የማራ ባላንጣ ነው። ስለዚህ፣ ብቁው ተፈራ ምንድማገኝ ፣ ተመስገንን ሊተካው ይገባል። ለአማራ ህዝብ ህልውና ሲባል፣ አዴጋው ፣ ይህንን ማከናወን አለበት ።

8) የአማራ ብሄራዊ ንቅናቄም ሆነ ፋኖ፣ የአማራ የቁርጥ ቀን ልጆች ናቸው ። ስለሆነም፣ አዴጋ፣ ሙሉ ድጋፍ ሊሰጣቸው ይገባል። የአማራ ብሄራዊ ንቅናቄ ፣ በሚሊዎን የሚሆኑ አማሮችና ሌሎች ወገኖች ድጋፍ ያለው ድርጅት ነው። ስለዚህ አዴጋ፣ በማንኛውም የአማራና የሃገር ጉዳይ ፣ አብሮ ሊመክር ይገባል።

9) የአቢይ መንግስት፣ አነግ ባንኮች ሲዘርፍ፣ ህዝብ ሲፈጅና ሲፈናቀል ዝምታው ገሃድ ነው። በአንጻሩ አማራው እስክንድር ነጋ፣ የተወለደበትን ከተማ፣ ከኦሮሞ ወረራ ለመታደግ፣ ከአባላቱ እንክዋን የመገናኘት ሙብቱን ተነፍጓል። ከዚያም አልፎ፣ እስክንድር ነጋንና ፣ የባለአደራን አባላት ለታላቅ እንግሊትና እስራት እየዳረገ ነው። ለዚህ የተዳርገው፣ ጠላት አማራን እንዲያግዱለት የሾማቸው እንኩቶዎች የዘቀጠ ማናነት ምክንያት ነው። ትግሉ የነርሱ መሆን ነበረበት ። ስለዚህ አዴጋ አዲስ አበባንም ሆነ እስክንድርን የመታደግ ግዴታ አለበት ።

10) አነግ በኦሮሞ ወረራ፣ ከ 20 በላይ ነባር እትዮጵያውያን ወግቶ፣ ሞጋሳ በሚባል የሌሎችን ባህል አውድሞ ፣ የኦሮሞ ማንነትን በህዝብ ላይ የጫነ ነው። ይህ የግፍ ታሪካቸው ሳያንስ፣ የነባር ኢትዮጵያውያንን መሬት ወርሰው፣ የኦሮሞ መንግስት ለማቋቋም፣ ደፋ ቀና እያሉ ነው። ደቡብ አፍሪካ ህዝብ፣ ከዘረኛው የነጮች መንግስት የዛሬ 25 አመት ነጻነት ሲቀዳጭ ፣ ነጮቹ ፣ የገዛ ግዛት እንዲኖራቸው ቢፈለጉም አልተሳካም። በማን መሬት ላይ ነው የነጭ ብቻ መንግስት የምታቆሙት? ነበር ያሏቸው ጥቁሩ አፍሪካውያን። እማን መሬት ላይ ነው ኦሮሞው፣ የግል መንግስት የሚሰይመው? የኦሮሞ ልሂቃን፣ ሌላውን ህዝብ ዳግም አጥፍቶ የመንግስት የማቆም፣ ቅዠት፣ ነባር ኢትዮጵያውያን፣ የሚፋለሙት፣ የሞት የሽረት ጉዳይ ነው። ይህን እኩይ እቅድ ፣ አማራው ከቀሩ ወገኖቹ ጋር ሆኖ ፣ ድባቅ መምታት ይጠበቅበታል።

11) የአማራው አገር ድፍን ኢትዮጵያ ስለሆነች፣ የትም የሚኖረው አማራ ሙብት የማስከበር ቁመና ሊኖረው ይገባል።

12) ወራሪ ወያኔና አነግ፣ ያማራን አጽመርስት ፣ ተቀራምተዋል፣ ለባዕድም ያማራን መሬት ለግሰዋል። ትላንት ፣ በወራሪ ኦሮሞዎች እጅ የወደቀው ምድር ሁሉ፣ የነባር ኢትዮጵያውያን ርስት ነው። ሰሞኑን ጉራጌ ውስጥ የገዳን ስራት ለመጫን፣ እየታተሩ ነው። 1200 አመት አመት እድሜ ያላትን ሃረርን፣ ወራሪ ኦሮሞዎችም የኦሮሞ ናት ብለዋል። እንዲሁም፣ ድሬደዋን፣ ናዝሬትን፣ ደበረዘይትን፣ አዲስ አበባን ፣ ወዘተ፣ ‘የኔ ናት’ እያለ፣ ያልታጠቀን ፣ ያልጠረጠረን ህዝብ የሚፈጅና የሚያፈናቅለውን የአንግን አይን ያወጣ ወረራ፣ አማራው ከቀሩት ወገኖቹ ጋር፣ የመግታት ግዴታ አለበት ።